

НАША ДУМКА

Орган суспільної критики

Рік II.

Мюнхен, квітень 1948

Ч. 7 (8)

Крутий зворот у міжнародній політиці

Перед роком (12 березня 1947 р.) президент ЗДА, Г. Трумен оголосив свою доктрину в обороні свободи народів. „Я гадаю, що ми мусимо помагати вільним народам влаштувати свою долю згідно з їх способом життя”. Це відносилось в першу чергу до Греції, самостійність якої загрожена „терором кількох тисяч озброєних людей, під проводом комуністів” та Туреччини, „національна самостійність якої є важлива для збереження ладу на Близькому Сході. Обидва народи одержали, крім фінансово-економічної допомоги, ще й мілітарну поміч. Від того часу справа Туреччини дещо злагіднилася позірно (питання Дарданеллів), але за те події в Греції набрали загрозливого характеру. Криза загострюється з дня на день. А після комуністичного путчу в Чехословаччині та гвалтовання самостійності Фінляндії, західний світ відчув і зрозумів, яку величезну загрозу представляє для цілої Європи, а то й світу большевицька на цей раз Москва.

Дня 17 березня 1948, отже рік пізніше, Трумен мусів знову виступити з промовою перед Конгресом, щоб заявити: „Я прийшов сюди, щоб представити вам критичну природу положення в Європі та припоручити повзяття певних мір. В Європі відбуваються скорі зміни, які порушують нашу закордонну політику та нашу національну безпеку”. Один народ — а цей „народ” є ССРСР — не тільки не хоче співпрацювати для здійснення справедливого миру, але він навіть працює, щоб унеможливити цей мир. Тому „є життєвою потребою, щоб ми тепер діяли”. Отже від слів до діла. Для цього президент пропонує запровадження в ЗДА обов'язку військової служби й негайної помочі загрозленим країнам. Дві години пізніше американський парламент (у військовій комісії) почав обговорення проекту про обов'язкову військову повинність. Рівночасно міністер війни скликав генеральний штаб, щоб обговорити стратегію і тактику ЗДА на випадок війни. Американська публічна опінія живе під психозом війни, яка може вибухнути кожної хвилини. „Ніколи в історії положення в Європі не загрожувало так дуже ідеали й інтереси Америки, як у сучасну хвилину”, сказав два дні після промови Трумена, міністер закордонних справ ЗДА, генерал Г. Маршал. Він додав, що положення на Середньому Сході, в Індонезії, Китаю та Південній Америці є так само критичне. Тому негайне рішення Америки „в цій світових масштабів боротьбі між свободою і тиранією”, є конечно потрібне. Америка не замикає дверей до порозуміння, але доки це станеться, мусить бути її обов'язком протиставитися дальшому толоченню прав і життя вільних людей.

Отже Америка рішилася діяти. Як перші її кроки, крім помочі Європі й уведення обов'язку військової служби, вона зажадала, спільно з Англією і Францією, прилучення Триєсту до Італії та скасу-

вання рішення про поділ Палестини, поствивши її під мандат одної потуги. Так Триєст, на який зазіхає Тіто (виконуючи стратегічні пляни Сталіна), як і Палестина стали в останньому часі джерелом комуністичних махінацій, тому західні потуги мусять запровадити і в цих так важливих для них стратегічних пунктах, лад і спокій. До цього треба додати, що в ту саму хвилину, коли у Вашингтоні говорив Трумен, в Брюкселі п'ять європейських держав (Англія, Франція, Бельгія, Голяндія і Люксембург) підписали пакт на 50 років з метою господарської, культурної і соціальної співпраці, а на випадок війни, спільної оборони. Цей пакт, у відміну до французько-англійського пакту з Дюнкерку, спрямований не проти можливої німецької агресії, але проти агресії взагалі, а тому що вона може прийти тепер тільки з боку Москви, то цей пакт має ясну протисовєтську тенденцію. До цього західного бльоку долучаться скоро й інші західно-європейські держави. Греція уже зголосила свою згоду приступити до цього союзу. В злучі з подіями у Фінляндії (Сталін зажадав закінчення військового вакту з цією останньою самостійною в совєтській сфері державою, а це означає насильне включення її в „східний блок” під диктатом Москви), доходять тривожні голоси із скандинавських держав, які під московським тиском змусять також активно включитися в західний блок. Для них іншого виходу немає, якщо не хочуть опинитися в московських „братніх” обіймах. Західна Німеччина включається поступенно в західну систему й тим самим у протимосковський фронт. Німецькі делегати вже беруть участь в конференції 16 держав, які приступили до т. зв. плану Маршала. Є всі дані думати, що скоріше чи пізніше в протибольшевицьку акцію буде включена й Іспанія.

Загрозливість положення й можливість скорой третьої світової війни сигналізує й американський амбасадор у Москві, Б. Сміс, який звернувся з листом до Трумена „прискорити акцію негайного військового вишколу”. Це тим більше, що, як довідуємося з американських джерел, американська армія числиться приблизно 550.000 вояків (крім того в летунстві служить тепер 360.000, а в морській флотії 392.000 вояків), в той час як совєтська армія числить найменше 3 мільйони вояків під зброєю (крім того летунство 450.000 і флотія 660.000 вояків), поминаючи те, що у вісімох державах — сателітах Москви числиться кругло 100 дивізій війська. Але на випадок війни, перший удар мусять прийняти на себе європейські західні держави на чолі з Англією. Як подає американська Головна Кватира у Франкфурті, дня 30 березня зйдуться в Парижі американські, англійські й французькі офіцери для спільних студій провадження війни кавалерією і панцерними військами. До цих студій будуть притягнені

й „відпоручники інших західньо-європейських армій”, кажеться даліше в комунікаті. При цьому відбудуться й виськові маневри. Французька преса пише, що шеф англійського генерального штабу, В. Монтгомері, має бути генеральним інспектором армій п'ятих західньо-європейських держав.

Коли додати до цього, що Франція й Італія заключили митний союз, а в Брюкселі радить комісія над заключенням такого союзу між усіма західньо-європейськими державами, то не буде мильним твердити, що ціла західня Європа знаходиться на шляху до здійснення ідеї Черчіля про З'єдинені Держави Європи. Бевін навіть висловив думку, що заключений у Брюкселі Союз п'ятих держав, „буде фундаментом світової організації миру”. Загроза Москви об'єднує народи, але це об'єднання не прийде без тяжких болів. „Світова організація миру” може постати тільки на руїнах Москви, яка не тільки тепер поневолює десятки свободолюбних народів, але намагається поневолити спершу цілу Європу, щоб зробити з неї відскічно для здобуття цілого світу. Коли на початку 1940 р. прибув до Європи державний підсекретар ЗДА, Самнер Веллес, як спеціальний висланник пок. през. Рузвельта, щоб зібрати інформативний політичний матеріал у всіх центрах Європи про стан цього континенту, тоді Провід Українських Націоналістів вручив йому листа, в якому писалося м. ін.: „Ініціатива Президента Сполучених Держав мра Франкліна Д. Рузвельта простудіювати передумовини справедливого миру в Європі та довірення Вам цього важливого завдання — зустрілися з переконаним бажанням українців, щоб у теперішньому конфлікті Ваша країна, згідно з її традиціями, конструктивно причинилася до дійсного uzдоровлення відносин на нашому континенті. Провід Українських Націоналістів висловлює Вам, Сер, в імені українців, найщиріші побажання успіху у Ваших відповідальних студіях нерозв'язаних ще європейських проблем, серед яких і українська проблема займає своє місце. Українці свідомі свого права домогатися, щоб світ дивився на їхню визвольну боротьбу, як на повні незалежний від сторонніх чинників, власнопідметний змаг за державне існування 45-мільйонної нації, що тепер у переважній своїй більшості знаходиться під комуністичним пануванням СРСР. Ця боротьба провадиться в ім'я законного права нації на суверенне життя в етнографічних межах. Тому українці ніколи не погодяться на ніяку залежність від Росії і вважають також рішуче неприємливою для себе та суперечною з цілями направлення від-

носин у Східній Європі відбудову так званої Великої Польщі коштом земель західніх українців, що мали нещастя знайтися, після світової війни, в межах Польської Держави. Ми переконані, що не розминемося й з Вашою думкою, коли ствердимо, що теперішня європейська криза постала в наслідок цілої низки причин духового й матеріального порядку, які зв'язані з усім європейським континентом. Справа замирення Європи не подільна, і тривале запевнення миру не можливе шляхом часткової розв'язки проблем Заходу без одночасової напрари відносин на Сході Європи. Тому ми дозволяємо собі звернути Вашу увагу на ту важливу роллю, що припадатиме майбутній суверенній Українській Державі, опертій на ідеалах національної свободи, культури й правості, як необхідному факторові з-поміж низки інших, що — після закінчення теперішнього конфлікту — мають запевнити політичну рівновагу сил...”

Ці ствердження ПУН-у не втратили й сьогодні свого значення. Положення з-перед вісімох років повторилося сьогодні з ще більшою силою. Вісім років тому можна було його ще пересунути на інший час. Сьогодні цього не можна зробити. Миру в Європі не буде доти, доки будуть панівні й поневолені народи, доки буде існувати імперіалістична Москва. Сьогодні до Європи належить й Америка, бо світ став неподільним. Хто не подиктує Московії миру в її столиці, той мусить бути приготований на те, що Москва подиктує йому мир в його ж столиці. Іншого вибору немає. Події назріли до остаточної розв'язки.

Війни може ще скоро не буде, але вона може вибухнути кожної хвилини, тому положення грізне й таке, що вимагає скорих рішень. Чи й тепер не найдемо спільної мови й допустимо, щоб повторилася трагедія з 1941 р., коли ми приступали будувати українську державу розбиті й розсварені? Українську державу не збудує одна партія чи одна група — її мусить будувати цілий український народ під одним спільним революційно-визвольним і державницьким провідом. Бо тільки тоді будемо підметом, а не предметом великих революційних здвигів і пербудовань світу на нових основах. Наша доля тільки в наших руках. І наша орієнтація мусить бути тільки на наші соборні сили. Одна українська думка й один український чин від Карпат аж по Кавказ. Це має бути нашою девізою в обличчі грядучих подій.

Д. КИРИЛЬЧУК

Трагедія чеського народу

10. березня в обідню пору пражке радіо передало позачергово коротке, але сенсаційне повідомлення: міністр Ян Масарик поповнив самогубство, вискочивши з вікна свого палацу.

Таємничі обставини смерті міністра Масарика викликають різні припущення, включно з тим, що він просто був зліквідований новими володарями Чехословаччини, на що вказувала б досить неясна поведінка советського і чехословацького урядів після смерті і під час похорону Масарика. Однак більше аргументів промовляє за те, що Масарик дійсно закінчив життя самогубством, бо новий чеський „демократії” не вигідно було ще так скоро позбуватися демократичної вивіски, якою був у новому комуністичному уряді Ян Масарик.

У зв'язку з самогубством Масарика пригадуються ще свіжі в нашої пам'яті самогубства Хвильового і Любченка в Україні. Всіх їх об'єднує одне: свідомість того, що вся їхня праця завела їх у сліпий, безвихідний кут. Смерть (добровільна, чи недобро-

вільна) Яна Масарика — це прилюдне визнання краху тієї політики, яку він сам і з ним ряд інших провідних людей Чехословаччини, включно з Бенешом, і врешті навіть цілий чеський народ вели за весь час існування Чехословацької Республіки.

Одним із підвальних стовпів цієї політичної лінії було москвофільство, що має за собою столітню традицію, вийшовши з слов'янофільства першої половини 19. століття. Оправдане ще в 19 столітті (австрійська неволя і т. д.) і вже зовсім не оправдане в періоді власної чеської державности в рр. 1918—1938, це москвофільство було настільки сильне, що засліпило чехів і чеських державних мужів на ті небезпеки, які воно з собою несло. Наче закоханий юнак, що не хоче бачити хиб свого ідеалу, чехи в ім'я того свого москвофільського ідеалу готові були йти на все і діяли часто навіть всупереч своїм державним інтересам. Пригадаймо хоч би штучне плекання „руських” у Карпатській Україні, які потім усі підтримували мадярів, або

кокетування Москви в зовнішній політиці включно аж до плянів тісного державного союзу перед 2-ою світовою війною.

Зокрема в останній війні і так уже великий міт про „великого русского брата” зріс до неймовірних меж. Причиною цього треба вважати німецький терор у Чехії, але безперечно велику роллю відіграло тут також переставлення кремлівської політики з інтернаціоналістичної на російську націоналістичну (розв'язання Комінтерну, введення царських пагонів, відновлення церковних традицій).

У москвофільстві треба шукати також ключа до збагнення того незрозумілого факту, що відразу по закінченні війни серед „дрібно-буржуазних”, — висловлюючись большевицьким стилем — по своїм психіці і соціальному становищу чехів комуністи здобули аж 40% голосів, тоді як в інших більш відсталих і „пролетарських” так під оглядом духовим, як і соціальним країнах східної Європи відсоток голосів за комуністів був далеко менший.

Чехи, наче мала дитина, простягали руки до московського вогню: Поки цей вогонь був далеко, він забавляв очі і приємно грів руки. Але прийшов час, коли цей вогонь підсунувся так близько, що став небезпечний уже не тільки для рук, але й для життя самої дитини.

Вже під час комуністичних бешкетів у Словаччині вліті минулого року чехи, коли б були дивилися більш тверезо на свій московський ідеал, мусіли б спостерегти небезпеку, що наближалася до них зі сходу. Але й на цей раз у чехів перемогли з одного боку фальшиві великодержавницькі амбіції (які вже раз вийшли Чехословаччині не на добробро!), а більш усього — бажання приподобатися „русскому братові”

Лютневі події цього року показали чехам правдиву суть московського большевизму і пропагандованого Москвою слов'янофільства. Чехи раптом поба-

чили перед собою замість „русского брата-слов'янина” грубого московського імперіяліста, що при допомозі своїх агентів безоглядно прямує до своїх імперіялістичних цілей, криваво здушуючи подорозі всякий спротив.

Смерть Яна Масарика, довголітнього керівника чехославцької закордонної політики, це ілюстрація краху цієї політики, а в першу чергу краху чеського москвофільства. Так як наш Хвильовий покінчив з собою, розчарувавшись у своїй „загірній комуні”, так і Масарик відійшов, розчарувавшись у „загірній Москві”. Його розчарування — це розчарування всього чеського народу.

Але Хвильовий перед відходом ще тріснув дверми, сказав ворогові й своїм землякам превду у вічі. Масарик цього не зробив. Відійшов мовчки, не скававши слів прощання й залишаючи чисте поле для різних спекуляцій, які використовують у першу чергу нові володарі Чехословаччини у свою користь, плямуючи тим честь й ім'я покійника. А що найважливіше — відійшов, не вказавши народові шляхів, якими він має далі йти. Бо не думаємо, що тим шляхом мав би бути шлях... через вікно. Навпаки, сподіваємося, що чехи, отямившись із свого московського оп'яніння, включаться в один визвольний фронт народів, поневолених московським большевизмом.

Вже раз у історії у тій же самій Празі один (що правда, не добровільний) стрибок з вікна у 1618 році був причиною 30-літньої війни. Не думаємо, що стрибок Яна Масарика стане причиною нової війни. Але він є повчальною лекцією для решти світу, який ще міг би надіятися на якусь можливість дружнього компромісу між Москвою і західним світом. Чиряк, якого своєчасно не вилікували, розростається й вимагає вже поважної операції і то операції негайної, бо згодом пацієнт — Європа може не витримати її.

Г. Миколин

Щоб було ще ясніше!

«Консолідація», — «єдність», — «правопорядок», — «український мир», — «замирення внутрішнього фронту», ось тони доповідей, ось заголовки статей, ось найпопулярніше, здавалося б гасла, і на кінець ціль намагань чи заходів політичних середовищ під сучасну пору в українському внутрішньо-політичному житті, при одночасному акомпанієменті заяв «про добру волю та зрозуміння ваги хвилі» всіх і вся. Кожний про це говорить, пише, горлає і запевнює, а проте серед цієї повені пропаганди «за замиренням», як же ж мало спроб ширше, глибше і найважливіше об'єктивно розгорнути це «гасло дня». Розгорнути його не тільки «на злобу дня», не як товар, що має попит на ринку читача чи політично невиробленого слухача-емігранта, чи далекобитого «громадянина УРСР». Словом усіх тих спрагнених дійсно справжнього замирення!

Ми не бачимо в наших політичних противників намагань спрямувати процес консолідації на правильні шляхи, що повинні б привести до дійсно сильного солідарного фронту українських політичних сил проти спільного ворога. Серед цієї консолідаційної метушні ясно зарисовуються два табори, два гетта, що досягають по виключені і неподільне керівництво в політичному житті. Оба ці табори не мають ясно закресленої ідеї, ні визвольної концепції, що формувала б і мобілізувала б цей фронт українських політичних сил. Вони і не стараються цієї глибокої ідеї шукати, бо кінець-кінців для них головне: мати владу! Одних звать популярно „легітимістами”, а других „блискуче відокремленими”. Хоч, як здавалося б, ці два табори стоять від себе

ідеологічно далеко, проте вони мають багато дечого спільного. Спільним є передовсім „комплекс ненависти” і брак толеранції до своїх політичних противників. Це одна з найфатальніших прикмет, що перешкоджає в основі всяким намаганням побудувати здоровий і тривалий спільний фронт. Ця ознака впливає не з боротьби за визначення всіх, не за розгорнення вічно живої і неподільної української ідеї життя, але й виключно з сліпого гону до влади, не дивлячись на відповідальність перед нацією та історією, чи врешті своє безперспективне майбутнє. Свою дійсну порожнечу, до якої не мають цивільної відваги признатись, хоч вона ясна й очевидна, прикривають одні „легалізмом і традиційністю”, а другі „революційністю”. Здавалося б, що це дві концепції визвольної політики, а насправді так не є, бо вони такої визвольної політики не провадять і жадної концепції не видигають. Одні і другі звать себе „правдивими демократами”, і одні і другі виступають проти тоталізму і монополії, а на ділі, і одні і другі в різних варіантах цих методів уживають чи роблять „тоталістичні ухили”. Ідеологічно одні звать себе демократами, з яких знову один „бльоку” має ярлик „єдності в різноманітності”, а другий „бльоку” голосить „нову еру демократичного соціалізму”, навіть проти волі більшості одної із найсильніших партій цього ж блоку, а другі „демократами — націоналістами” з необхідним ярликом: „самостійників і державників” (?!). Одні і другі, воюючи одночасно з собою, називають себе взаємно і своїх противників епітетами, що не мають права громадянства в пристой-

ній мові журналіста чи політичного джентельмена. Одні і другі звуть себе єдиним реальним „визвольним” („блискуче відокремленим”) чи „всенароднім” (демо-соціалісти) рухом. Одні мають монопартійний „визвольно-революційний державний центр” (УГВР), а другі державно-легальний традиційний центр” (УНР), з яких кожний зокрема „має виключний мандат і право заступати український народ та керувати його визвольною боротьбою”.

Є ще один претендент до влади, що свої „традиції і легітимації” виводить від 29 квітня 1918 р. Захававши свій „комплекс ненависти” до т. зв. „республіканського світу”, зберігаючи „булаву і гетьманські інсигнії”, навіть у сьогоднішній безкон’юктурності, це СГД (Союз Гетьманців-Державників). Цей претендент до влади не хоче погодитися з ролю політичного руху, — консервативно-гетьманського (монархічного), як напр. роаялістична партія у Франції та зійтися з усіма політичними противниками до співпраці, на базі реорганізації Державного Центру УНР, як останнього по черзі легального уряду доби Української Народньої Республіки, а справу майбутнього державного ладу відкласти до часу всенародного голосування у вільній Україні. Чи і тепер цей політичний партнер буде продовжувати безпредметну під нинішню пору полеміку і сварку: чия мама краща: республіканська чи монархічна? Побачимо. Коли б ця безпредметна сварка стала на перешкоді цій організації до приступлення до Української Народньої Ради та реорганізації державного центру УНР, то це було, чи не найбільшою помилкою цієї політичної групи.

Вертаючи до „легалістів” і „блискуче відокремлених”, то одні і другі так вперто пропагують і запевнюють, що український народ прийме їх концепцію держави й ніяку іншу т. зв. бандерівсько-монопартійну, за дефініцією ред. З. Пеленського, державу, як корпус поліції чи знов українську державу як „витвір і продовження діяльності легального центру УНР”, без уваги на те, чи цей центр буде реорганізований і підтриманий тими політичними силами, що вели визвольну боротьбу після „днів бурі і революції” і ведуть її досі. „Блискуче відокремлені” твердять без надуми, що за ними не менше 77%, а то і більше відсотків українського народу, а „легалісти” визнають у правді паритет у міжпартійній співпраці, але конструють його так, щоб запевнити собі більшість, бо інакше без їх більшості і вирішальності, ніякий „спільний центр не буде життєздатний із першого дня”, як запевняє один із сеньорів цих легалістів, „буде непрацездатний”.

А де ж тоді правда? Годиться запитати й одних і других. Коли ж нарешті постане цей „спільний”, — „працездатний”, — „революційно-визвольний”, — „традиційно-легальний” державний центр, якого дійсно прийме та підтримає український народ та його політичні партії, як речники політичної думки цього ж українського народу? Коли ж постане спільний центр, якого підтримає український народ і може наділити уповноваженнями керівництва відбудовою української держави, уповноваженнями даними шляхом всенародного голосування? Коли ж він постане? З чого то та тривогого запитує кожний, в кого язва партійщини і психологія партійного гетта не вбила почуття „салус реї публіце”? Ось питання, на яке хочемо знайти відповідь, щоб дійсно стало декому ще ясніше! Годиться отже запитати, чи є в нас хтось, чи є в нас політичне середовище, що особливо на це питання, основне й пекуче питання нашої визвольної політики дає сьогодні відповідь: ясну і одверту? На щастя, маємо таке середовище! Цю силу називають деякі речники т. зв. „українського миру”, „послабленою партією”. Ця сила політична — це ОУН без ярликів і долатків про своє „самостійництво і державництво” ОУН, що постанала в найбільш важкий і трагічний сумерк на-

шого політичного життя після „днів бурі і революції”, сила, яка скажимо собі в ім’я історичної правди, винесла прапор визвольної боротьби за Самостійну Суверенну Соборну Українську Державу незаплямленим досі, та яка дійсно має величну ідею, визвольну концепцію, і яка дала кінець-кінців концепцію дійсного замирення й концепцію побудови здорового, й бобездатного спільного внутрішньо-українського фронту. І на кінець та ОУН, що в протилежність і одним і другим „блискуче відокремленим” і „легалістам” сказала ясно, хто вона і яку ідею визнають її поклоники. Не так, як ці, що голосять, не навчившись нічого із „днів бурі і революції”, „нову еру соціалізму” „про форо екстерно”, а бояться „класти наголос на соціалістичний характер української визвольної програми” „про форо интерно”, або ті другі — „блискучі”, що „про домо суа” говорять, що націоналістами з ярликом „самостійників і державників”, а для ширшого вжитку закривають себе плащиком „дійсної і незфальшованої демократії”. І саме під вереск цієї дешевої „визвольної політики” і консолідаційної метушні, ОУН видвинула свою концепцію, яка визначає її специфічне, — ясне і належне становище в українському внутрішньо-політичному житті, витримавши одночасно найтяжчі удари з боку своїх і ворогів.

Передусім у цю добу „української світоглядної кризи”, як це пише передовий речник „єдності в різноманітності” із „На Чужині”, ОУН наголошує українську ідею життя, одну і неподільну, яка в своїй неподільній єдності творить основну правду України. В ім’я цієї української національної ідеї, ідеї життя, як головної правди для українця-державника, ОУН видигає „найперше завдання української сучасності — це освідомитись у всій соборності буття, думання й стремління — в єдність ідейного підмету для визволу всіх сил у збірний чин державного воскресіння України” (із Резолюцій III. ВЗУН). І тому, в ім’я цієї ідеї, ОУН кличе всі політичні партії та організації „до завершення повної концентрації сил і створення одного політичного центру ще перед вирішальним етапом. Бо тільки реальна участь українських політично-визвольних сил у розгорненні Української Національної Революції, як всенародного здвигу для визволення і державного оформлення української нації, виправдає життєздатність цих сил, та визначить їй відповідне місце в новому укладі внутрішньо-українських політичних сил. Концентрацію українських політичних сил — як український усенациональний фронт, протиставив ОУН намаганням ворога знищити український народ духово, економічно, політично й біологічно. Ясно, що в цій хвилині, коли наша нація перебуває в стані найважчої небезпеки, безглузді і згори засуджені на прокльон історією і нацією всякі „блискучі відокремлення”, монополізації чи штучні майоризації в українському політичному житті. Такі намагання відкидаємо звідки вони не походили б, чи то від тих, що „під впливом західно-європейських вітрів” стали себе називати „демократами”, чи то від тих, що під впливом тих же „західно-європейських вітрів” пробудились із догматного сну своєї пасивності, „зголошуються сьогодні до виключного керівництва в політичному житті, покликуючись на свої „традиції легітимації”!

Які ж мусять бути вихідні позиції в побудові спільного центру, — як усенационального фронту? Отже ж дійсні традиції і легітимації! Але які? „Традиції треба шукати” — каже сл. п. Олена Теліга. — „але не всі і не всяких предків”. Ото ж традиції і легітимації, освячені безперервною боротьбою української нації за своє повне визволення, мусять бути базою, на якій повинні і мусять зійтися всі, що в них ще „порох у порохівничах”. Після державних періодів Київської Держави Руси, Ко-

зацької Держави, український народ у 1917 р. шляхом національної революції став знову до активної боротьби за відбудову Самостійної Соборної Держави. В цій добі „в огні і бурі революцій” творились дальші величні традиції, що визначали дальший шлях і мету визвольної боротьби. Четвертий Універсал і Акт 22 січня 1919 р. освячені кров'ю великих жертв цієї героїчної доби. Ці величні традиції, — традиції боротьби продовжували УВО — ОУН, СБУ — СУМ, мільйони жертв проти окупантів. Ці традиції виписані на прапорах всенародної УПА, нарешті в ім'я цих традицій кують день визволення підпільники ОУН у краю. І на кінець ці традиції являються провідною ідеєю української політичної еміграції. Отже ці традиції і легітимації є власністю і невід'ємною частиною цілого українського народу й усіх його політично-визвольних сил.

І саме ця „послаблена” ОУН, що в важкі роки після першої світової війни постала з тих, які ці традиції і легітимації творили й освячували власною кров'ю, сьогодні в неменш важку хвилину після другої світової війни кличе до справжнього замирення в ім'я неподільної величної української ідеї, в ім'я саме цих всенародних традицій і легітимацій і на їх базі. Кличе до створення у згоді з законом УНР із дня 12. XI. 1920 р. Української Народної Ради, як українського тимчасового парламенту з повнотою прав законодавчих, а не як це одним із „компетентних речників” „демократичного соціалізму” (УСО) пропонує, — „додатку до існуючого центру УНР”. Кличемо всіх приступити до реорганізації центру УНР, як останнього легального

уряду Української Народної Республіки та заперестати безпредметну дискусію „про суспільно-державний лад в Україні”. Справа суспільно-державного ладу в Україні — це справа свободного волевиявлення української нації після усунення окупанта з української землі. Українські націоналісти гаряче й активно-підтримуватимуть суспільно-державний лад у вільній Україні, встановлений всенародним голосуванням. Під сучасну пору останніми традиціями і легітимаціями є всенародні традиції і легітимації героїчної доби Української Народної Республіки. ОУН не була 25 років архіварем цих традицій, що ці традиції формально зберігала, але вона була, чи не єдиною реальною силою, що ці традиції та легітимації продовжувала і кров'ю найкращих освячувала.

І саме тому ОУН визначаючи так своє становище, має право вимагати від „одних” т. є. „легалістів”, щоб цими традиціями не спекулювали, а від „других” т. є. „блискуче відокремлених”, щоб не „відновлювали” те, що існує і зобов'язує, а тим самим не заперечували цієї героїчної доби, що кувалась „в отні і бурі революцій”.

В грізну хвилину для української нації кличемо всіх до створення спільного, життєздатного, боездатного та солідарного всенародного фронту, маючи вирішальний етап боротьби за Самостійну Соборну Українську Державу перед собою. Так ми дивимось на справу й так її ставимо!

Пишемо це, щоб декому було ще ясніше!

Др. ЗЕНОН ГОРОДИСЬКИЙ

Др. Лев Когут

Дня 9. листопада 1947 помер у Граці (Стирія) один із найчільніших і високозаслужених громадян Буковинської України, др. Лев Когут.

Він народився 7. лютого 1878 р. в Чернівцях. Ходив тут до народної школи, а потім до тоді ще однієї з найстаршої, але німецької гімназії в Чернівцях. Був дуже пильним і визначним учнем та загоді став заробляти на хліб лекціями по багатих родинах того міста.

Вже замолоду др. Лев Когут дуже багато і з любові читав. Скінчивши гімназію, він записується на черновецький університет (правничий факультет) і вступає до українського академічного товариства „Союз”, заснованого ще 1875 р., зараз після отворення університету. До того товариства вступали і студенти-українці з Галичини. Як Когут туди записався, то тоді стали членами і галичани Василь Сімович, Л. Лушпинський, Войнаровський і інші. Ці нові елементи були досить рухливі, хотіли дати товариству новий напрям, більш діяльний, жадали, щоб почалася широка освітньо-наукова праця і наткнулися на труднощі з боку менше свідомої частини студентів, що була більш схильна до товариської забави. Прийшло до тертя і на кінець згалані елементи і Когут виступили і заснували 1900 р. „Молоду Україну”, якої інакше не відбулася з великим концертом у Музичній Залі в Чернівцях, на якому виступали студенти Волошин (скрипка) і Гузар (фортепіано), пізніший доктор і інші.

В той сам час почав виходити місячник „Молода Україна” в Львові, видаваний студентами, до якої дописували і наші черновецькі. Цей часопис посилено всім студентським товариствам, гімназістам, його пачковано теж на Україну, бо російські границі були тоді щільно замкнені.

1900 р. постає в Харкові „Революційна Українська Партія”, головою якої стає адвокат Русов, син

славного Русова, що видав у Празі „Кобзаря” Шевченка. — Ця партія рішає видавати часопис за кордоном. Вибрано місцем видавання Чернівці. І так того самого року стало виходити „Гасло”, якого редактором назначено молодого студента Когута. В той сам час приїжджає до Черновець громадка студентів з України, — між ними й молодий С. Петлюра, — щоб допилювати зблизька часопису, нав'язати зносини з нашим студентством і ходити на університет, особливо на виклади професора української мови д-ра Ст. Смаля-Стоцького. — „Гасло” виходило кілька років. Його перепачковували студенти на Україну, де воно читалося широко та багато причинилося до освіднення українців.

1902 р. вліті вибух під впливом „Гасла” великий страйк у чернігівській і полтавській губерніях. Це дало повід російській владі поскаржитися в дипломатичній дорозі австрійському урядові. Когут перестав видавати часопис і, як редактор, мусів відповідати перед судом за деякі статті.

Небавом він скінчив університет і здав докторат (1904). На засіданні ради товариства „Руська Бесіда” (від 1913 перейменовано на „Українська Бесіда” — прим. ред.) в Чернівцях молодий Когут, який тим часом займався студіями і лектурою про спілковість, поставив пропозицію, щоб заснувати позичкові Каси системи Райфайзена для селян. Старші громадяни прийняли радо пропозицію Когута, а навіть стали на чолі тієї акції. Почалася велика кампанія заснування Кас і за кілька років ціла українська частина Буковини (200 сіл) покрилася густою сіткою спілок. 1905 р. постає союз хліборобських спілок „Селянська Каса”, який обіймає всі ці організації. Др. Когут стає директором тієї інституції. При „Селянській Касі” видається і спілковий часопис, який десятками тисяч іде між народ. Не було ані одного числа цієї газети, в якій не було б якоїсь статті д-ра Когута.

Це збудило нечуваний рух між українським селянством на Буковині. Небавом німці і румуни засновують такі самі Каси і спілки.

Др. Когут дбає і про те, щоб при союзі постала велика бібліотека про спільковість, яка обіймає всі великі твори в різних світових мовах. — Здається, що такої бібліотеки про світову спільковість не було ніде на Україні, і ніодин світовий університет не був би міг похвалитися такою багатою книгозбіркою. Однак такий буйний розвиток українців на Буковині не був понутру тім елементам, що до тоді жили з темноти українського народу. Вони то й багато причинилися до упадку „Селянської Каси”, що наступив 1911 р. — Ця інституція жила, на жаль, із позичених грошей! Нарід, правда, вже помалу дозрівав, але ще не мав настільки розуміння, щоб оперти свої Каси на власних ощадностях, яких дома по скринях було на десятки мільйонів. — І коли перед світовою війною 1914 настав був скрутний час щодо позики, наступили в „Селянській Касі” труднощі. Однак українські політичні діячі перепроводили санацію тієї інституції. — Та внаслідок того др. Стоцький, як голова, і др. Когут, як директор „Селянської Каси”, мусили уступити.

Але не дивлячись на те, селянський добробут і національно-економічна свідомість народу були вже зросли так внаслідок цієї праці, що того духа самодіяльності ніщо не могло знищити...

Та прийшла перша світова війна. Багато тих працівників-спільковців загинуло, багато національних здобутків пропало. Були села, де можна було після війни бачити розбиті російськими військами каси на базарах, що вже загрузли в болоті... Це спільники „Антанти” так „славно” боролися за „ліберальні гасла визволення народів” і за „14 пунктів” Вільсона.

За румунської окупації на Буковині др. Л. Когут займається адвокатурою, пізніше стає редактором різних часописів, як тижневик „Рідний Край” та щоденник „Час”. Тут він щиро працює для укра-

їнців роками за марний гріш. — Його родина тяжко бідує. Однак він пера не покидає... Багато статей тут вийшло з-під його руки. Взагалі мусимо зазначити, що ми, пробуваючи на чужині, далеко від рідних бібліотек, не встані тут і сотини подати з того, над чим покійник працював з мозольним трудом цілими роками. На цім місці годиться спізнати, що др. Когут працював над великим українсько-німецьким енциклопедичним словником понад 40 років. Його вивезено до Берліну. Чи він зберігся там по тій страшній катастрофі, що постигла це місто, не знати.

Коли 1940 р. Совети замаршували до Чернівців та в українську частину Буковини, то д-ра Когута арештевано. Йому було тоді вже понад 60 рік. — Сивоволосий дідусь просидів тоді вісім тяжких місяців у тюрмі. Його засуджено на смерть через розстріл, що мав відбутися в травні 1941 р. — Однак родині удалося чудом вирвати його з арешту ще перед фатальним днем...

Перед своєю смертю він здобув своєю великою ученістю лекторат української мови в грацькій університеті. — Ідучи на виклади, він нагло помер. — На його похороні промовляв гр.-кат. священник, іменем українського представництва п. Тимуюрак, іменем університету в Граці по-німецьки один професор і іменем товариства „Січ” студент медицини Жуковский.

Др. Когут мав трьох синів. Один, Роман, помер героїською смертю в цій війні, другий пробуває, як інженер, на Далекому Сході Азії, а третій, адвокат, на праці в Англії.

Не стало між живими великого буковинського громадянина, що ніс світло між своїх братів-українців...

Та його думки, які він висловив у своїх творах і якими перейнялося багато з його приятелів і знайомих, будуть жити далі і голосити його славу щиро борця за визволення національно-політичне та економічне свого обездоленого народу.

Т. І. Б.

В «обіймах» старшого брата

Вже нам українцям так якось ведеться, що довгий час на протязі нашої історії ми не могли обійтися без „опіки”. Не дивлячись на наше бажання, ми ту опіку завжди мали. „Опікувалися” нами всякі орди, поляки, росіяни, німці і т. п. Йшли нас „визволяти”, несли нам „нове щастя”, сповняли свої „історичні місії”. І ослаблені боротьбою губилися на закрутах історії...

Останньо Сталін, реалізуючи національну політику росіян, — почав так „опікуватися” українським народом, що поважна кількість його членів (уникнувши розстрілу і заслання) опинилася на еміграції.

Однак, і на еміграції не зазнала емігрована частина українського народу спокою від „опікунів”. Вони найшлися і тут: захвалюють свій „товар”, доказують нам неможливість життя без них, фальсифікують історію, щоб доказати нам свої компетенції „старшого брата” і т. і. Зовнішнім чинникам стараються довести нашу „неповнолітність”, намагаються говорити в нашому імені і т. д. і т. д.

Використовуючи матеріально при кожній нагоді наших людей, — ці чинники продовжують і на еміграції „опікунчу” політику царів, Сталінів і їм подібних.

Ілюстрацією такої насильно накидуваної „опіки” і частинних наслідків того може нам послужити один з ДП таборів біля Мюнхену-Фельдмохінг.

Табір цей (що чомусь називається табором бездержавників), нараховує приблизно 4.500 людей, з того около 60% складають українці, білоруси, донські козаки, калмики, грузини і вірмени.

Інтригантськими ходами і частинно дякуючи підтримці колишньої УНРРА — росіяни опанували ключеві позиції в адміністрації табору і повели повною парою русифікаційну та „опікунчу” політику.

В першу чергу — через наділення „малоросів” деякими адміністративними функціями в таборі, як також завдяки можливості здебільша вільному розподілові приділів ІРО (при чому сугерується, що ці дари приходять завдяки „руським”) — змогли росіяни створити собі між українцями, білорусами й іншими національностями денаціоналізаційний причолок, який із кожним днем поширюється.

Для припрішення цього денаціоналізаційного процесу — створюються штучно відповідне підложжя та різні перешкоди в розвитку культурного життя не-росіян на терені табору. Так — театральну залу, що нею мали можливість українці користуватися недавно ще тому, раз у тиждень, — москалі заборонили для вжитку українцям.

В той же час, коли існують розлогі приміщення московських клубів „Русь” і „Пік Дама” (де відбуваються газардові гри), квартирмейстер Мельніков (під покришкою браку житлових приміщень) ліквідує гуртожиток української реальної гімназії. Той же Мельніков намагався вже ліквідувати приміщення української церкви, бо... московських е аж дві!

З огляду на те, що назва „українська кухня” нагадувала, що в таборі є ще крім росіян — українці — москалі переіменували її на „кухню № 2”.

Коли намагання розсварити українців з їх бра-

тами білорусинами звелися внівець, порозміщувало цілево тих останніх поміж москалями.

Це тільки один вирізок із широко закровоної „опікунчої” акції москвинів серед нас на еміграції. А скільки їх ще?

Обов'язком ЦПУЕ, чи його низових клітин є допровадити до упорядкування цієї справи шляхом:

1. переведення виборів на демократичному принципі, місцеві керівництва національних груп

повинні перебрати на себе національні представники, обрані у тих виборах,

2. створення місцевої міжнаціональної таборової ради.

Сподіємося, що жажливі відносини в цьому таборі знайдуть належне розуміння і розв'язку серед усіх заінтересованих національних комітетів.

АНТІН ЯНІВСЬКИЙ

Українська гімназія у Шляйсгаймі виховує молодь у «національній душі»

6 березня розійшлася по таборі Шляйсгайм чутка, що українська гімназія влаштовує вечір танців. Деякі зацікавлені громадяни-українці почали докладати зусиль, щоб знайти хоч будь-який слід на підтвердження цієї чутки. І нарешті, переглянувши всі закутки української частини табору, знеохочені гадали припинити розшуки, коли раптом на допомогу їм прийшов один із „старших братів” — сусідів із російської частини. З захопленням повідомив, що „українці дійствительно устраивают танцы”, а оголошення про це висить на видному місці в „русской кухне”. Та й оголошення не так дуже потрібне, бо „руські гімназисти” одержали запрошення на руки.

Вражені українці поквапились перевірити поголоску. І справді, в російській кухні, на видному місці, побачили добре оформлене оголошення, писане чистою „панською” — російською мовою...

Дивно, як ці гімназисти, що ніяк не спроможуться в українській гімназії зрозуміти значення рідної мови, могли так добре писати цією „культурнішою” мовою сусідів.

Проте, факт залишається. На танці української гімназії — **українська молодь не заслужила** запрошення, а російська — це єдиний бажаний гість, та

й не сама молодь, а навіть і російська „общественность”.

Чи дирекція нашої гімназії справді вважає, що нашої шкільної молоді небажано побувати в товаристві своїх же українців, а конче треба об'єднувати з нашим довговічний „старшим братом”?

Хочеться запитати шановного пана директора гімназії, чи це не продовження тієї самої виховної політики, як от: заборона гімназістам належати до СУМ-у, що твердо стоїть на національному ґрунті, або політики, одним із сумних наслідків якої треба вважати випадок, коли більшість так „вихованої в національній душі” гімназійної молоді покинула академію, присвячену Крутам, щоб побігти на виставу російської комедії?

Може єдине виправдання дирекції, що танці влаштовують із благодійною метою. Може це й непогано було б зібрати для гімназії трохи грошей, щоб придбати бодай потрібної крейди, але навіть при тому не треба занедбувати своєї національної гідності. Якщо гімназія справді в такому скрутному матеріальному стані, то краще звернутись до свого громадянства, а не до „русской общественности”, а своє громадянство певно не відмовить матеріально підтримати гімназію, яка покликана виховувати його національне свідоме покоління.

В. Г.

Сталін «вождь і батько чехів»

На розпорядження комуністичного міністра шкільництва Нєсєдлого в усіх школах ЧСР замість портретів президента-визволителя Т. Г. Масарика і урядуючого президента Е. Бенеша має бути вивішений портрет Сталіна. Також на розпорядження міністра внутрішніх справ Носєка в усіх урядах та публічних приміщеннях має також бути вивішений портрет Сталіна. Як повідомляють кореспонденти, ці портрети можна вже набути в достатній кількості. Як видно, все йде по плану.

Правильно передчував один з чеських поетів, пишучи до Масарика:

„Покуд Ті йсі мезі намі,
Потуд еште добрже с намі”.

І це здійснилося. Тому комуністи хочуть знищити в народі авторитет Масарика. А авторитет Бенеша нема чого нищити, бо він його і так втратив. За його згодою недавно із шкіль викидали хрест, проводилося чистку серед словаків, а тепер Готвальд його „прочищує”. Все по плану...

✕

Букарештанський університет вніс кандидатуру Молотова на одержання мирової нагороди Нобля.

(III)

Ген. М. Капустянський віддав Зальцбург

Ген. Микола Капустянський віддав у половині лютого американську зону Австрії, зокрема Зальцбург, де в українських таборах скитальців виступив з доповідями на історичні теми. Виступи відомого генерала українських визвольних змагань 1918—1920-их рр. зустрілися з однодушним захопленням українського громадянства Зальцбургу, доказом чого можуть служити хоч би відгуки зальцбурзької української преси. Звітуючи про реферат ген. Капустянського „Два окремі політично-стратегічні шляхи гетьманів Петра Сагайдачного і Богдана Хмельницького під аспектом сучасної ситуації”, „Останні Новини” пишуть: „Оригінальна форма доповіді, дуже живий стиль викладу, глибока, всебічна аналіза тодішньої політично-стратегічної ситуації, церковно-релігійного й соціального та національного питань, а саме головне велика ерудиція достойного Доповідувача зробила те, що цей реферат став зрозумілим і дав багато-багато нового, невідомого досі й цінного всім...”

„Промінь” описує сердечне прийняття Генерала українцями табору

Глязенбах і на закінчення звіту про реферат пише: „Доповідь закінчено словами, які тонули в бурі оплесків: „Україна не програла боротьби, вона її ще не скінчила”.

*

Заощадження коштом людського життя

В останньому часі по Советському Союзу проводиться кампанія за зниження собівартості продукції та за заощадження у виробництві. Діється це не тільки через визиск фізичної сили робітника (виконання і перевиконання норм), обмеження його заробітку, але навіть коштом безпеки для самого життя робітника.

Начальник Лобівського шахтоуправління тресту „Фрунзевугілля”, — Гусаков заявив недавно, що у наслідок зросту продуктивності праці робітників собівартість вугілля знизилася на 6,5%. Крім того намічено ще конкретні заходи в напрямку зниження витрат лісоматеріалів і електроенергії. Це все дасть збільшення прибутків тресту на 150.000 рублів місячно.

Ця заява показує, що окупант України не тільки збільшує норми праці для робітництва нашого Донбасу, але й заощаджує на кріпильному дереві, виставляючи на небезпеку життя шахтарів у наслідок збільшення небезпеки обвалів у шахтах.

Українці Мюнхену зустрічали Апостольського Візитатора для Німеччини сп. Мюнха

(УБІ) Українське громадянство Мюнхену влаштувало дня 18. березня зустріч Апостольському Візитаторові для Німеччини, єпископові Мюнхові. Голова ОШУЕ проф. Корсунський вітав Достойного Гостя за традиційним українським звичаєм хлібом і сіллю. Під час скромного прийняття з привітаннями виступали Апостольський Візитатор для українців-греко-католиків у Німеччині о. Микола Вояковський. Голова ОШУЕ — В. Мудрий, представник СХС — др. Воропець, від мюнхенської парафії УАЦЦ о. Долинський, від українських політв'язнів — ред. Іллісчак. Зокрема представники Союзу Комбатантів, подякувавши єп. Мюнхові за його допомогу українським полоненим, передали йому пам'яткову відзнаку Союзу Комбатантів.

Дякуючи за привітання, єп. Мюнх висловив співчуття українським скитальцям у їхніх турботах, закликав зберігати їхні культурні надбання, побудовані на християнських засадах, та змагатися далі за перемогу хреста. Він висловив надію, що українські скитальці зможуть вернутися на батьківщину і вільно підносити і славити там св. хрест. Єпископ Мюнх приобіцяв, що доложить усіх зусиль, щоб зменшити терпіння українських скитальців.

Того самого дня ввечері в Мюнхені відбулася святочна академія з нагоди 9. річниці коронації Папи Пія XII, влаштована католицьким об'єднанням студентів-чужинців „Катунітас“. Апостольський Візитатор єп. Мюнх у святочній промові представив великі заслуги Папи Пія XII в напрямку мирного впорядкування відносин у Європі та підкреслив необхідність будови життя народів на засадах християнської віри в Бога. З черги з промовами виступали баварський міністер освіти й ірвовизнань Алоїс Гундгаммер, о. М. Вояковський від імені католиків-українців, білорусинів, хорватів, литовців, лотішів, мадярів і словаків, голова „Катунітас“, і голова Союзу Католицьких мадярських студентів. У концертній частині виступав хор української греко-католицької духовної семінарії, а зокрема з великим успіхом виступила українська капела бандуристів під управлінням Г. Китастого.

*

Закріпачення жінки в СССР

(УБІ) З нагоди дня жінки в СССР Н. Попова підкреслювала в „Правді“, що участь жінок у „розгортанні соціалістичної індустріалізації й колективізації сільського господарства“ в СССР завдяки великій заслугі Сталіна постійно зростає. Тоді, як до другої світової війни в господарстві країни працювало 40% жінок, то в 1947 р. ця кількість збільшилася до 47%. „У советських жінок нема більшої радості, нема більшого щастя, як виправдати високе довір'я до них більшовицької партії, Сталіна“, захоплюється Попова.

3 комсомолом не все в порядку

Недавно відбулися обласні конференції комсомолу цілого ряду областей України. Усі конференції, — як виходить із звітів, поміщених у кількох лютневих числах „Молоді України“, — ствердили недоліків у праці комсомольських організацій, а зокрема в діяльності обкомів ЛКСМУ, а саме: незадовільно поставлено ідеїно-політичне виховання юнацтва, брак злагодженості у праці відділів обкомів, керівники відділів обкомів керують роботою по-бюрократичному, інструктують по телефону, випадковий підбір працівників обкому, у наслідок чого працівники часто мусять мінятися (у Кіровоградському обкомі за звітний період змінилося 23 відповідальні працівники і 2.000 секретарів первинних організацій; у Волинській області змінилося 8 перших секретарів райкомів, 18 — других і 75 завідуючих відділами).

Зокрема на конференції ЛКСМУ Волинської області в завдання новообраному обкому поставлено „глибоко вникати в зміст пропагандистської роботи, спрямовувати її на успішне проведення колективізації сільського господарства, на боротьбу з рештками українсько-німецьких націоналістів“.

Характерним явищем для всіх конференцій є те, що в кожній області позмінювано старий склад обкомів. Це вказує на те, що навіть „сталінські соколи“ — комсомольці підлягають тому самому процесові ідейного розкладу й бюрократизації, в якому опинилася ціла комуністична партія.

✕

Українці в Гайдельбергу

У славному у усьому світі німецькому університеті в місті Гайдельбергу студіює тепер около 50 українських студентів і студенток. Тут же живуть і видатні українські учені, як напр. філософ проф. др. Дмитро Чижевський, проф. др. Ярослав Рудницький і ін. Тут існує Українська Студентська Громада і „Група Українських Науковців“. Вони зорганізували в зимовому семестрі цикл „Академічних викладів“.

13. X. проф. Українського Вільного Університету, др. В. Сенютювич-Бережний, виголосив доповідь на тему „Західно-європейська й українська геральдика“, в листопаді 1947 р. відомий літературознавець проф. Леонід Білецький доповів про „Українську літературу й літературну критику на еміграції“. В цій доповіді взяв участь і відомий письменник Іван Багрянний. 10. XI. проф. Чижевський виголосив доповідь на тему „Історія української культури і культурно-історичної епохи“, далі про „Мовну самобутність українського народу“ — проф. др. Я. Рудницький, 28. XI. про „Напрямки української індустрії та укріплення робітництва“ говорив інж. Ол. Кохановський.

Колективізація на Західній Україні

(УБІ) — На Західно-українських землях, окупованих москалями, селянство поступово втрачає право володіти прагматичською землею. Земля в селян відбирається й передається у власність колгоспам.

З початком цього року на західній Україні і Басарабії зорганізували 1800 колгоспів, зруйнувавши при цьому 175 000 господарств. Лише в ізмаїльській області створено 437 полгоспів, в які примусово загнано біля 60% всіх сільських господарств.

Советська преса, призначена для західно-українських областей, переповнена виступами проти „куркулів“ і „підкуркульників“, які стараються пролазити у довір'я органів влади і тим шкодити советському стросіві.

Одночасно відбувається закріплення й зміцнення колгоспів на території всієї України коштом останніх решток особистої власності колгоспника. Так „Молодь України“ за 10. II. 1948 повідомляє про „корисні починання“ комсомольців та молоді Полтавської, Сталінської і Кам'янець-Подільської областей, які „невтомно дбаючи“ про якнайкращу підготовку тяглової сили в колгоспах, тобто тяглових тварин, до весняної сівби, поповнюють ферми молодняком з особистих господарств“. (Підкр. наше).

*

Студенти в Аргентині допомагають студентам-емігрантам у Німеччині

(УБІ) Недавно зорганізована в Буенос-Айрес (Аргентина) чисельно невеличка Українська Студентська Громада розпочала організувати допомогую акцію своїм товаришам-студентам на еміграції в Німеччині. Допомога передбачується головно в харчах та одежі. Перша посилка пакоч прибула до Мюнхену покищо на індивідуальні адреси. Акцію цю веде студ. Богдан Качор.

Ділимося з українським громадянством сумною вісткою, що дня 11 березня 1948 р. в Ляндеку померла дружина відомого українського діяча в Америці, д-ра Леоніда Цегельського

† Ольга Цегельська.

Хай буде їй легкою чужа земля!

„НАША ДУМКА“

орган суспільної критики.
Додаток до двотижневика „Комар“.

Ціна числа — 1 нім. марка.

Supplement to Ukrainian magazine
„THE HEDGEHOG“

Authorised by E.U.C.O.M. Hq. Civil
Affairs Division.

Editor J. Lycholot.

Druck: N/0379

Редакція і Адміністрація:
„The Hedgehog“, München 8, Rosen-
heimerstrasse 46a, кімн. 114.